

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 80 0 P 082491 21 Rev
Banjaluka, 07.12.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci u vijeću sastavljenom od sudija; Violande Šubarić, kao predsjednice vijeća, Biljane Tomić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja V.Đ., sin I., iz B., koga zastupa punomoćnik B.L., advokat iz B., protiv tuženog D.D. iz B., radi sticanja bez osnova, vrijednost predmeta spora: 47.815,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Bijeljini broj: 80 0 P 082491 20 Gž 2 od 29.12.2020. godine, na sjednici održanoj dana 07.12.2021. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija se usvaja, presuda Okružnog suda u Bijeljini broj: 80 0 P 082491 20 Gž 2 od 29.12.2020. godine ukida i predmet vraća istom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Bijeljini broj: 80 0 P 082491 19 P 2 od 27.12.2019. godine, obavezan je tuženi da tužitelju isplati novčani iznos od 47.815,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom koja će se obračunati - na iznos od 20.000,00 KM od 21.5.2014. godine do isplate, a na iznos od 27.815,00 KM od 24.9.2014. godine do isplate, te da mu nadoknadi troškove postupka u iznosu od 5.590,00 KM.

Presudom Okružnog suda u Bijeljini broj: 80 0 P 082491 20 Gž 2 od 29.12.2020. godine, žalba tuženog je uvažena i prvostepena presuda preinačena tako da je odbijen u cjelosti zahtjev tužitelja da se obaveže tuženi da mu isplati novčani iznos od 47.815,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom koja će se obračunati - na iznos od 20.000,00 od 21.5.2014. godine, a na iznos od 27.815,00 od 24.9.2014. godine, pa do isplate i nadoknadi mu troškove prvostepenog postupka u iznosu od 5.590,00 KM. Odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova žalbenog postupka, u iznosu od 526,50 KM.

Blagovremenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji i osporena odluka preinači tako da se odbije žalba tuženog i potvrdi prvostepena presuda, ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tuženi predlaže da se revizija, kao neosnovana, odbije.

Revizija je osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja da se obaveže tuženi da mu isplati novčani iznos od 47.815,00 KM, na ime sticanja bez osnova, sa pripadajućom zateznom kamatom i troškovima postupka.

Raspravljajući o stavljenom zahtjevu, nakon izvođenja i ocjene ponuđenih dokaza, prvostepeni sud nalazi da iz iskaza saslušanih svjedoka i parničnih stranaka, a kod nepostojanja materijalnog dokaza u tom pravcu, ne može na nesumnjiv način zaključiti da je tuženi isplatio tužitelju iznos od 47.815,00 KM, koji je za njega primio u izvršenju pravosnažne presude, u postupku u kojem ga je zastupao kao punomoćnik, advokat protiv tuženog B.E., pa kako je, nasuprot tome, potpuno nesporno da je taj novac primio i to iznos od 20.000,00 KM dana 20.5.2014. godine, a iznos od 27.815,00 KM dana 23.9.2019. godine, obavezuje tuženog da navedeni iznos isplati tužitelju sa pripadajućom zateznom kamatom, uz obrazloženje da su se stekli uslovi za primjenu odredbe člana 210. i 214. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89 i "Službeni glasnik RS", br. 17/93, 3/96, 37/01, 39/03 i 74/04), koje govore o sticanju bez osnova i na kojima tužitelj temelji svoj zahtjev.

Drugostepeni sud, odlučujući o žalbi tuženog, drugačije cijeni iskaze saslušanih svjedoka i parničnih stranaka, pa nalazi dokazanim da je tuženi sporni iznos predao tužitelju, bez obzira što o tome nema nikakav materijalni dokaz, slijedom čega usvaja žalbu tuženog, preinačava prvostepenu presudu i odbija tužbeni zahtjev.

Kod ovakvog stanja stvari revident s pravom ističe da je drugostepeni sud pri donošenju pobijane odluke, povrijedio pravila parničnog postupka. Drugostepeni sud je, naime, drugačije ocjenio dokaze koji su neposredno izvedeni pred prvostepenim sudom (iskaze svjedoka i parničnih stranaka), te na osnovu toga utvrdio drugačije činjenično stanje.

Takvim postupkom drugostepeni sud je povrijedio procesno pravilo ocjene dokaza na osnovu slobodnog sudijskog uvjerenja, o kojem govori odredba člana 8. Zakona o parničnom postupku (Službeni glasnik Republike Srpske, br.58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu: ZPP). Takođe je povrijedio načelo usmenosti i neposrednosti, sadržano u odredbi člana 4. ZPP, koja kaže da sud odlučuje o tužbenom zahtjevu, po pravilu, na osnovu usmenog, neposrednog i javnog raspravljanja, što je nužan preduslov za sticanje slobodnog sudijskog uvjerenja, jer neposredno saznanje o činjenicama, osnovni je kriterij za slobodnu ocjenu dokaza.

Saglasno naprijed navedenim pravilima parničnog postupka, drugostepeni sud ne može u nejavnoj sjednici vijeća drugačije cijeliti dokaze neposredno izvedene pred prvostepenim sudom. Drugačiju ocjenu iskaza svjedoka i parničnih stranaka, saslušanih pred prvostepenim sudom, od one koju im je dao prvostepeni sud, drugostepeni sud može dati samo na osnovu održane rasprave, na kojoj bi ponovo izveo te dokaze, kako propisuje odredba člana 217. stav 2. ZPP. Kada nije tako postupio drugostepeni sud je načinio povredu parničkog postupka koja je bila od uticaja na donošenje pravilne i zakonite presude (član 209. stav 2. taka 5. ZPP).

Iz naprijed navedenih razloga reviziju tužitelja je, temeljem odredbe člana 249. stav 1. ZPP, valjalo usvojiti i ukinuti drugostepenu odluku, te predmet vratiti na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku drugostepeni sud će, imajući u vidu razloge navedene u ovom rješenju, pravilnom primjenom materijalnog i procesnog prava, ponovo odlučiti o žalbi tuženog izjavljenoj protiv prvostepene presude.

Predsjednik vijeća
Violanda Šubarić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić